

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය - I

11 ශ්‍රේණිය

පිළිතුරු පත්‍රය I

1. 1	11. 4	21. 1	31. 2
2. 2	12. 4	22. 3	32. 2
3. 3	13. 4	23. 1	33. 3
4. 4	14. 1	24. 4	34. 4
5. 3	15. 3	25. 3	35. 3
6. 4	16. 1	26. 2	36. 2
7. 2	17. 2	27. 1	37. 2
8. 2	18. 4	28. 4	38. 3
9. 3	19. 3	29. 2	39. 3
10. 3	20. 2	30. 3	40. 4

II පත්‍රය

(01)

- (i) (අ) ප්‍රවාහනය (ලකුණු 01)
 (ආ) පරෙවි දූපතට යෑම සඳහා බෝට්ටු සේවයක් ඇරඹීම මගින් (ලකුණු 01)
- (ii) නිෂ්පාදන සාධකය උදාහරණ
 භූමිය නිලාවේලි මුහුදු තීරය පරෙවි දූපත
 ශ්‍රමය ගනේෂ් , මොහොමඩ්
 ප්‍රාග්ධනය බෝට්ටු , ආරක්‍ෂිත ඇඳුම් කට්ටල , මුදල්
 ව්‍යවසායකත්වය නිලාර්, නිලා සඟරි ව්‍යාපාරය අරඹා පවත්වාගෙන යාම

(සාධක 02 ට $\frac{1}{2}$ බැගින් ලකුණු 01)

(උදාහරණ 02 ට $\frac{1}{2}$ බැගින් ලකුණු 01)

- (iii) (අ) කේවළ ස්වාමි ව්‍යාපාර / පෞද්ගලික අංශයේ ව්‍යාපාර (ලකුණු 01)
 (ආ) ශක්තිය - නිලාර්ගේ කළමනාකරණ උපාධිය / ප්‍රමාණවත් පරිදි මුදල් පැවතීම (ලකුණු $\frac{1}{2}$)
 අවස්ථාව - නිලාවේලි මුහුදු තීරයට පැමිණෙන දේශීය හා විදේශීය සංචාරකයින් (ලකුණු $\frac{1}{2}$)
- (iv) (අ) බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුව - ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව (ලකුණු $\frac{1}{2}$)
 බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුව - ලංකා බැංකුව (ලකුණු $\frac{1}{2}$)
 (ආ) සැලසුම්කරණය - සිලන් සේවකයෙකු ලෙස බඳවා ගැනීමට තීරණය කිරීම (ලකුණු $\frac{1}{2}$)
 සංවිධානකරණය - බෝට්ටු මිලදී ගැනීම / ආරක්‍ෂිත ඇඳුම් කට්ටල මිලදී ගැනීම / සේවකයන් බඳවා ගැනීම (ලකුණු $\frac{1}{2}$)
- (v) (අ) හිමිකම - රු: 1 500 000 (ලකුණු $\frac{1}{2}$)
 වගකීම - රු: 3 500 000 (ලකුණු $\frac{1}{2}$)
 (ආ) වත්කම - රු: 3 700 000 (ලකුණු 01)
- (vi) (අ) මුදල් පොත , බැංකු ගිණුම , පොදු ජර්නලය ($\frac{1}{2} \times 2$ ලකුණු 01)
 (ආ) ගොඩනැගිලි කුලී ගිණුම හර 25 000 (ලකුණු 01)
 බැංකු ගිණුම බැර 25 000

(vii) බෝට්ටු $3\,500\,000 \times \frac{12}{100} \times \frac{1}{12} =$ රු: 35 000 (ලකුණු 01)

ආරක්‍ෂිත ඇඳුම් කට්ටල $200\,000 \times \frac{36}{100} \times \frac{1}{12} =$ රු: 6 000 (ලකුණු 01)

(viii) **මුදල් ගිණුම**

ප්‍රාග්ධනය	1 500 000	බැංකු	4 000 000
බැංකු ණය	3 500 000	ආරක්‍ෂිත ඇඳුම් කට්ටල	200 000
බෝට්ටු ආදායම	413 800	බදු	8 000
		වෙනත් වියදම්	35 000
		ගනේෂ් (වැටුප්)	50 000
		ශේෂය	1 120 000
	<hr/> 5 413 800		<hr/> 5 413 800

මුදල් ශේෂය රු: 1 120 800

(ලකුණු 01)

බැංකු ගිණුම

මුදල	4 000 000	බෝට්ටු	3 500 000
		ඉන්ධන	142 500
		රක්ෂණ ගාස්තු	20 000
		ගොඩනැගිලි කුලී	25 000
		විදුලි බිල	4 500
		ශේෂය	308 000
	4 000 000		4 000 000

(ix) බැංකු ශේෂය රු: 308 000 (ලකුණු 01)
 ආදායම රු: 473 800 (ලකුණු $\frac{1}{2}$)

අඩුකළා

ඉන්ධන වියදම්	142 500	} (ලකුණු 01)	
රක්ෂණ ගාස්තු	20 000		
බදු	8 000		
වෙනත් වියදම්	35 000		
ගොඩනැගිලි කුලී	25 000		
සේවක වැටුප්	90 000		
විදුලි ගාස්තු	4 500		
බැංකු ණය පොළී	52 500		
බෝට්ටු ක්ෂය	35 000		
ආරක්ෂිත ඇඳුම් කට්ටල ක්ෂය	<u>6 000</u>		
ශුද්ධ ලාභය			<u>55 300</u> (ලකුණු $\frac{1}{2}$)
(x) (අ) 2024.07.01 ප්‍රාග්ධනය	1 500 000		
එකතු කළා ශුද්ධ ලාභය	<u>55 300</u>		
	<u>1 555 300</u>		(ලකුණු 01)
(ආ) බැංකු ණය	3 500 000		
උපවිත වැටුප්	40 000		
උපවිත/ගෙවිය යුතු බැංකු ණය පොළී	<u>52 500</u>		
මුළු වගකීම්	<u>3 592 500</u>		(ලකුණු 01)

(02)

- (i) (අ) මිනිස් අවශ්‍යතා සපුරාගන්නා ආකාරය (ලකුණු 01)
- (ආ) 1 අත්‍යාවශ්‍ය නොවීම
- 2 අසීමිත වීම
- 3 විවිධවීම
- 4 සංකීර්ණවීම (ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 = 01$)
- 5 නිර්මාණය කළ හැකිවීම
- (ii) (අ) අසත්‍යයි (ආ) අසත්‍යයි (ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 = 02$)
- (ඉ) සත්‍යයි (ඊ) අසත්‍යයි
- (iii) (අ) අයිතිකරු සේවකයා (ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 = 01$)
- ගනුදෙනුකරුවෙකු
- (ආ) අයිතිකරු - ලාභය/ව්‍යාපාරයේ වර්ධනය
- සේවකයා - සාධාරණ වැටුපක් ලබාගැනීම / රැකියාවේ සුරක්ෂිත බව
- ගනුදෙනුකරුවන් - ගුණාත්මක නිෂ්පාදිත ලබාගැනීම / සාධාරණ මිලට නිෂ්පාදිත ලබාගැනීම (ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 = 01$)
- (iv) (අ) 1 Acc Pac 2 Quick book (ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 = 01$)
- (ආ) 3 MYOB 3 Sage
- (ආ) ඉක්මණින් ගනුදෙනු ගිණුම්ගත කළ හැකිවීම
- අවශ්‍ය ගිණුම් වාර්තා ස්වයංක්‍රීයව පිළියෙල කරගත හැකිවීම
- අවශ්‍ය ශ්‍රමය අවමවීම
- ගිණුම් වාර්තාවල නිරවද්‍යතාව ඉහළවීම
- කාලීන දත්ත පහසුවෙන් ලබාගත හැකිවීම (ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 = 01$)

(03)

- (i) (අ) ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයක් පැවතීම (ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 = 01$)
- සාමාජික සුබසාධනය වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීම
- ආර්ථික ප්‍රතිලාභ බෙදීම
- රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ලැබීම

- (ii) (අ) විශේෂ හෝ පොදු පනතක් යටතේ ආරම්භ කෙරෙන නිසා (ලකුණු 01)
- (අ) සත්‍යයි (ආ) අසත්‍යයි
- (ඉ) සත්‍යයි (ඊ) අසත්‍යයි (ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 = 02$)
- (iii) (අ) ව්‍යාපාරවලට සිදුවිය හැකි විවිධ අවදානම් තුළින් පැන නගින මූල්‍ය අලාභ ආවරණය කරගත හැකිවීම
 ව්‍යාපාර කටයුතු අඛණ්ඩව කරගෙන යාමට උපකාරී වීම
 දේශීය හා විදේශීය වෙළඳාමේ වර්ධනයට උපකාරී වීම
 සේවකයින්ගේ හා පාරිභෝගිකයන්ගේ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීමට ඉවහල් වීම (ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 = 01$)
- (අ) 1 සුදුසුබව 2 වේගවත් බව 3 පිරිවැය (ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 = 01$)
 4 පැහැදිලි බව 5 භාවිත කිරීමේ පහසුව
- (iv) (අ) විශාල භාණ්ඩ හා මගීන් ප්‍රමාණයක් ප්‍රවාහනය කළ හැකිවීම
 ආරක්ෂාකාරී බව වැඩිය
 දුම්රිය මාර්ග තදබද අවමවීම (ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 = 01$)
 වායුසම්පීඩන මැදිරි , ආපනශාලා පහසුකම් පැවතීම
- (අ) ප්‍රවාහන වියදම් අධික වීම
 බරින් වැඩි භාණ්ඩ ප්‍රවාහනයට යෝග්‍ය නොවීම
 අනතුරක් වුවහොත් වන හානිය විශාලවීම
 පරිසර දූෂණය (ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 = 01$)
 විශාල ඉන්ධන ප්‍රමාණයක් වැයවීම

(04)

- (i) (අ) ආයතනයක අරමුණක් සපුරායි ලෙස ඉටුකර ගැනීම සඳහා මානව සම්පත , භෞතික , මූල්‍ය හා තොරතුරු ආදී පවතින සම්පත් කාර්යක්ෂමව යොදා ගනිමින් ව්‍යාපාරය සැලසුම් කිරීමේ සංවිධානය කිරීමේ, මෙහෙයවීමේ සහ පාලනය කිරීමේ සමස්ථ ක්‍රියාවලිය කළමනාකරණයයි. (ලකුණු 01)
- (ආ) ආයතනයක අපේක්ෂිත අරමුණු නිශ්චිත කාලසීමාවක් තුළ ඉහළ ගුණත්වයකින් ළඟාකරගැනීම සපුරාදියකින්වෙයි. (ලකුණු 01)
- (ii) (අ) සත්‍යයි (ආ) සත්‍යයි (ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 = 02$)
 (ඉ) අසත්‍යයි (ඊ) අසත්‍යයි
- (iii) (අ) ව්‍යාපාරයකට වඩාත් ආකර්ෂණීය ලෙස මෙන්ම ලාභදායීව තෘප්තිමත් කළ හැකි පාරිභෝගිකයන්ගෙන් සමන්විත වෙළඳපොළ කොටස ඉලක්ක වෙළඳපොළයි. (ලකුණු 01)
- (iv) (අ) භාණ්ඩ හා සේවා සංකල්පය / නිර්මාණය කිරීම මිල කිරීම
 ප්‍රවර්ධනය / භාණ්ඩ හා සේවා පාරිභෝගිකයන් වෙත හඳුන්වාදීම (ලකුණු 01)
 බෙදාහැරීම / භාණ්ඩ හා සේවා පාරිභෝගිකයන් අතට පත් කිරීම
 භාණ්ඩය සම්බන්ධ පාරිභෝගික ප්‍රතිචාර සොයා බැලීම හා අලෙවියෙන් පසු සේවා (ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 = 01$)
- (v) (අ) ව්‍යාපාරයේ අලෙවිකරණ පරමාර්ථ ඉටුකරගැනීම සඳහා ව්‍යාපාරයක් අනුගමනය කරන අලෙවිකරණ උපක්‍රම අලෙවිකරණ මිශ්‍ර වේ. (ලකුණු 01)
- (vi) (අ) නිෂ්පාදිත පාරිභෝගිකයන් වෙත ලබාදීම හා කටයුතු ස්ථානය වේ. නිෂ්පාදිත පාරිභෝගිකයා වෙත ලබාදීම හරහා ආයතනයේ අරමුණු ඉටුවන නිසා ස්ථානය ව්‍යාපාරයට වැදගත් වේ. (ලකුණු 01)

(05)

- (i) අතීත ගනුදෙනුවක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇතිවීම
 අනාගතයේදී ව්‍යාපාරයට ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගලා ඒම (ලකුණු $1 \times 2 = 02$)
 ව්‍යාපාරයේ පාලනයට යටත්වීම
- (ii) මූලික සටහන් පොත මූලාශ්‍ර ලේඛනය
 (අ) ගැණුම් ජර්නලය - ගැණුම් ඉන්වොයිසිය (ලකුණු $1 \times 2 = 02$)
 (ආ) පොදු ජර්නලය - ජර්නල් වවුචරය
- (iii) (අ)

ගනුදෙනුව	වත්කම් (රු)				= හිමිකම (රු) + වගකීම් (රු)		
	ලී බඩු	භාණ්ඩ තොග	ණයගැතියෝ	මුදල්	හිමිකම	බැංකු ණය	ණයහිමියෝ
2				-5 000			-5 000
3		-12 000	+21 000		+9 000		
4				-2 000	-2 000		
5				-25 000		-25 000	

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 = 02$)
 (අ) 1 හිමිකම = රු: 122 000 (රු: 115 000 + 9 000 - 2 000) (ලකුණු $1 \times 2 = 02$)
 2 ජංගම නොවන වගකීම් රු: 75 000

(iv)

විකුණුම් ජර්නලය (ලකුණු $\frac{1}{2}$)

දිනය	ඉ.අ.	ගැණුම්කරු	මුළු වටිනාකම	ලෙ.පි.
2024.06.08	52	හිරුණි	18 000	(ලකුණු $\frac{1}{2}$)
06.23	53	චමෝදි	28 500	(ලකුණු $\frac{1}{2}$)
06.30		විකුණුම් ගිණුමට බැර කළා	46 500	(ලකුණු 1)

විකුණුම් ගිණුම

දිනය	විස්තරය	ස පි	වටිනාකම (රු:)	දිනය	විස්තරය	ස පි	වටිනාකම (රු:)
			(ලකුණු $\frac{1}{2}$)	06.30	ණයගැති ගිණුම		46 500

හිරුණිගේ ගිණුම

දිනය	විස්තරය	ස පි	වටිනාකම (රු:)	දිනය	විස්තරය	ස පි	වටිනාකම (රු:)
06.08	විකුණුම් ගිණුම		18 000	(ලකුණු $\frac{1}{2}$)			

චමෝදිගේ ගිණුම

දිනය	විස්තරය	ස පි	වටිනාකම (රු:)	දිනය	විස්තරය	ස පි	වටිනාකම (රු:)
06.23	විකුණුම් ගිණුම		28 500	(ලකුණු $\frac{1}{2}$)			

(ලකුණු 04)

(06)

(i) යම් කාලච්ඡේදයක් අවසානයේදී ලෙජර් ගිණුම්වල හර ශේෂ සහ බැර ශේෂ වෙත වෙනම තීරු දෙකක ඇතුළත් කර පිළියෙල කරන ලැයිස්තුව

(ලකුණු 02)

(ii)

පොදු ජර්නලය

දිනය	ව අ	විස්තරය	ලෙ පි	හර (රු:)	හැර (රු:)
(අ)		ණයගැති ගිණුම	හර	14 000	
		විකුණුම් ගිණුම			14 000 (ලකුණු 01)
		( )			
(ආ)		මෝටර් රථ අලුත්වැඩියා වියදම් ගිණුම	හර	8 000	
		මෝටර් රථ ගිණුම			8 000 (ලකුණු 01)
		( )			

(iii)

ඉමාෂිගේ ව්‍යාපාරය
2024 ජූලි මාසය සඳහා සුළු මුදල් පොත
(ලකුණු $\frac{1}{2}$)

ලැබීම් රු:	ස පි	දිනය	විස්තරය	ව අ	ගෙවීම් රු:	විශ්ලේෂණ තීරු				ලෙජර ගිණුම (රු:)	ලෙජර පිටුව
						ගමන් රු:	ලිපි ද්‍රව්‍ය රු:	සංග්‍රහ රු:	විවිධ වියදම් රු:		
300	$(\frac{1}{2})$	07.01	ශේෂය ඉ/ගෙ								
2 700			මුදල්								
		07.03	ගමන් ගාස්තු	1	250	250					
		07.06	පෑන්	2	50		50				
		07.10	පිරිසිදු කිරීම්	3	400				400		
		07.12	බස් ගාස්තු	4	150	150					
		07.15	ලිපිද්‍රව්‍ය	5	100		100				
		07.18	ගෙනඒමේ කුලී	6	450					450	
		07.21	සංග්‍රහ වියදම්	7	200			200			
		07.24	පවනිට ගෙවීම්	8	600					600	
		07.27	සිසිල් බීම	9	300			300			
	07.29	ත්‍රිරෝද රථ ගාස්තු	10	350	350						
				2 850	750	150	500	400	1050		
		07.31	ශේෂය ප/ගෙ		150	$(\frac{1}{2})$	$(\frac{1}{2})$	$(\frac{1}{2})$	$(\frac{1}{2})$		
3 000					3 000						
150	$(\frac{1}{2})$	08.01	ශේෂය ඉ/ගෙ								

(ලකුණු 04)

(iv)

හර				සංශෝධිත බැංකු ගිණුම				බැර			
දිනය	විස්තරය	ස පි	වටිනාකම රු:	දිනය	විස්තරය	ස පි	වටිනාකම රු:				
	ශේෂය ඉ/ගෙ		42 000	$(\frac{1}{2})$	ස්ථාවර නියෝග	$(\frac{1}{2})$	6 000				
	ණයගැනී ප්‍රේෂණ		5 000	$(\frac{1}{2})$	බැංකු ගාස්තු	$(\frac{1}{2})$	2 000				
					ශේෂය ප/ගෙ		39 000				
			47 000				47 000				

පවරගේ ව්‍යාපාරය
2024.06.30 දිනට බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශය

	රු:	රු:
2024.06.30 දිනට සංශෝධිත බැංකු ගිණුමේ ශේෂය	$(\frac{1}{2})$	39 000
එකතු කළා:		
නිකුත් කළ නමුත් ගෙවීමට ඉදිරිපත් නොකළ චෙක්පත්	$(\frac{1}{2})$	5 000
		44 000
අඩු කළා :		
තැන්පත් කළ නමුත් නිෂ්කාශනය නොවූ චෙක්පත්	$(\frac{1}{2})$	(8 000)
2024.06.30 දිනට බැංකු ප්‍රකාශයට අනුව ශේෂය	$(\frac{1}{2})$	36 000

(ලකුණු 04)

(07)

(i) වත්කම් = හිමිකම් වගකීම්

(ලකුණු 02)

(ii) (අ) බැංකු ගිණුම හර රු: 17 000
විකුණුම් ගිණුම බැර රු: 17 000

(ආ) විදුලි වියදම් ගිණුම හර රු: 5 500
බැංකු ගිණුම බැර රු: 5 500

(ලකුණු 1 × 2 = 02)

(iii) (අ)

නිලපිටිගේ ව්‍යාපාරය
2024.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය $(\frac{1}{2})$

විස්තරය	රු:	රු:	රු:
විකුණුම්			270 000
අඩු කළා : විකුණුම් පිරිවැය			
2023.01.01 දිනට තොගය		12 000	
ගැණුම්		150 000	
ගෙනඒමේ කුලී		6 000	
විකිණීමේ ඇති ගො පිරිවැය		168 000	
අඩු කළා : 2023.12.31 දිනට තොගය		$(\frac{1}{2})$ (14 000)	
විකුණුම් පිරිවැය			$(\frac{1}{2})$ (154 000)
දළ ලාභය			$(\frac{1}{2})$ 116 000
එකතු කළා : වෙනත් ආදායම්			
ලැබූ වට්ටම්		4 000	4 000
අඩු කළා : වියදම්			120 000
බෙදාහැරීමේ වියදම්			
දුන්වට්ටම්	3 000		
බොල්ණය	1 000	$(\frac{1}{2})$ 4 000	
පරිපාලන වියදම්			
රක්ෂණ ගාස්තු	7 000	$(\frac{1}{2})$	
සේවක වැටුප්	26 000		33 000
වෙනත් වියදම්			
මූල්‍ය වියදම්			
බැංකු ණය පොලී	5 000	$(\frac{1}{2})$ 5 000	(42 000)
ශුද්ධ ලාභය ප්‍රාග්ධන ගිණුමට මාරු කළා			$(\frac{1}{2})$ 78 000

(ලකුණු 04)

(අ)

නිලුමිගේ ව්‍යාපාරය (1/2)

2023.12.31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය (1/2)

විස්තරය	පිරිවැය රු:	සමුච්චිත ක්‍ෂය රු:	ධාරණ අගය රු:
ජංගම නොවන වත්කම්			
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	500 000	-	500 000
යන්ත්‍ර	25 000		25 000
	525 000	(1/2)	525 000
ජංගම වත්කම්			
2023.12.31 දිනට තොගය		(1/2) 14 000	
ණයගැතියෝ		23 000	
මුදල් ශේෂය		40 000	77 000
මුළු වත්කම්			602 000
හිමිකම් හා වගකීම්			
ප්‍රාග්ධනය		(1/2) 450 000	
එකතු කළා : ශුද්ධ ලාභය		(1/2) 78 000	528 000
ජංගම නොවන වගකීම්			
බැංකු ණය		(1/2) 50 000	50 000
ජංගම වගකීම්			
ණයහිමියෝ		(1/2) 24 000	24 000
මුළු හිමිකම් හා වගකීම්			602 000

(ලකුණු 04)